

Μισό δις € θα χάσουν οι συνταξιούχοι το 2024
από τον φόρο-εισφορά υπέρ ΕΑΣ

Πάνω από 9 δις € έχουν χάσει οι συνταξιούχοι την περίοδο 2010-2023!

Να καταργηθεί άμεσα ο φόρος-«χαράτσι» που ισχύει από το 2010!!

I.Μισό δις € οι απώλειες το 2024 από την παρακράτηση της ΕΑΣ

Το 2024 οι συνταξιούχοι θα χάσουν σχεδόν μισό δις € από την Εισφορά υπέρ Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ), που παρακρατείται από όλες τις κύριες συντάξεις πάνω από 1.400 € μεικτά (μείωση 3%-14%) και από όλες τις επικουρικές πάνω από 300 € μεικτά (μείωση 3%-10%).

Μάλιστα, από 1-1-2023, με την αύξηση που χορήγησε η κυβέρνηση, ύψους 7,75%, πολλοί συνταξιούχοι εισέπραξαν μικρότερη σύνταξη, αφού ξεπέρασαν το «όριο» των 1.400 € (μεικτά) στην κύρια σύνταξή τους, με συνέπεια να υποστούν περικοπή από 3% και άνω λόγω παρακράτησης υπέρ της ΕΑΣ.

Εξάλλου, με θλίψη εντοπίσαμε στη σελ. 169 της Εισηγητικής Έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2024 και στον Πίνακα 3.19 ότι η βασική πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό του ΑΚΑΓΕ θα προέρχεται και το 2024 (όπως και τα προηγούμενα χρόνια) από την παρακράτηση της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ν. 3865/2010, 3986/2011, 4002/2011).

Η συγκεκριμένη εισφορά-φόρος είχε κριθεί από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου αντισυνταγματική με τις αποφάσεις 244/2017 και 504/2021, ενώ, με νεώτερη απόφασή της 1477/2021, την έκρινε συνταγματική από 1-1-2019. Την ίδια στάση τήρησε άλλωστε και το ΣτΕ, που με αποφάσεις της Ολομελείας του έκρινε την περικοπή υπέρ ΕΑΣ σε κύριες και επικουρικές συντάξεις ως συνταγματικά συμβατή.

Συγκεκριμένα, όπως για το 2023, έτσι δυστυχώς και για το 2024, προβλέπεται τα βασικά έσοδα του προϋπολογισμού για το ΑΚΑΓΕ (που ιδρύθηκε με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008) να προέλθουν από την παρακράτηση υπέρ ΕΑΣ από τους συνταξιούχους που έχουν κύρια σύνταξη 1.400 € (μεικτά) και άνω και επικουρική 300 € (μεικτά) και άνω.

Παραθέτουμε τον άκρως αποκαλυπτικό Πίνακα 3.19 (σελίδα 169) της Εισηγητικής Έκθεσης του Υπουργείου Οικονομικών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2024 αναφορικά με τον προϋπολογισμό του ΑΚΑΓΕ.

Πίνακας 3.19.: Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)		
	2023	2024
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Έσοδα	1,890	2,044
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	426	435
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	120	120
Έσοδα από τόκους και προσόδους κινητών αξιών	298	305
Μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό (ν.4254/2014)	681	830
Μεταβιβάσεις από ΟΚΑ (ν.4585/2018)	365	354
Δαπάνες	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	1,890	2,044

Από τον ανωτέρω Πίνακα του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2024 προκύπτει ότι πάνω από 600.000 συνταξιούχοι ή οι κληρονόμοι τους, που έχουν κύρια μεικτή σύνταξη άνω των 1.400 € και επικουρική μεικτή σύνταξη άνω των 300 €, θα χάσουν 555 εκατ. € (435+120), αφού υφίστανται τις περικοπές της ΕΑΣ ύψους 3%-14% και 3%-10%, αντιστοίχως.

II.Η ΕΑΣ, που θεσπίστηκε ως φόρος επί των συντάξεων το 2010, ισχύει επί όλων των συντάξεων («παλαιών»-«νέων») μέχρι σήμερα!

Ως γνωστόν, με το άρθρο 38 του ν. 3863/2010 θεσπίστηκε η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) για όλες τις κύριες συντάξεις που υπερέβαιναν το ποσό των 1.400 ευρώ (μεικτά). Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 (παρ. 9) του ν. 4024/2011 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 (παρ. 4) του ν. 4075/2012 και το άρθρο 29 (παρ. 2 και 3) του ν. 4325/2015, ορίστηκε ότι:

α) από 1-8-2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων η οποία τηρείται σε Λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών, σκοπός του οποίου είναι, μέχρι τις 31-12-2018, η κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης καθώς και η χρηματοδότηση του Προγράμματος «Πρόγραμμα κατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων (παρ. 1).

β) Η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του

Δημοσίου, NAT και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και καθορίζεται:

- α. Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700 €, σε ποσοστό 3%
- β. Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000 €, σε ποσοστό 6%
- γ. Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300 €, σε ποσοστό 7%
- δ. Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600 €, σε ποσοστό 9%
- ε. Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900 €, σε ποσοστό 10%
- στ. Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200 €, σε ποσοστό 12%
- ζ. Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500 €, σε ποσοστό 13%
- η. Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 14% (παρ. 2, όπως τα ποσοστά αναπροσαρμόστηκαν με το άρθρο 44 του ν. 3986/2011).

Εξάλλου με το άρθρο 44 παρ. 13α και 13β του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α 152) θεσπίστηκε η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) επί όλων των επικουρικών συντάξεων που υπερβαίνουν τα 300 ευρώ μεικτά. Συγκεκριμένα η διάταξη αυτή ανέφερε:

«13.α) Από 1.9.2011 θεσπίζεται Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α΄ 58). Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων φορέων και κλάδων επικουρικής σύνταξης.

β) Η Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης των συνταξιούχων των φορέων επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας όλων των Υπουργείων, καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), τα οποία χορηγούν επικουρικές συντάξεις, δυνάμει ασφάλισης η οποία έχει χωρήσει σε υποκατάσταση υποχρεωτικής ασφάλισης σε Φ.Κ.Α.. Η εισφορά υπολογίζεται στο συνολικό ποσό της σύνταξης και καθορίζεται ως εξής:

- i. Για συντάξεις από 300,01 € έως 350,00 €, ποσοστό 3%*
- ii. Για συντάξεις από 350,01 € έως 400,00 €, ποσοστό 4%*
- iii. Για συντάξεις από 400,01 € έως 450,00 €, ποσοστό 5%*
- iv. Για συντάξεις από 450,01 € έως 500,00 €, ποσοστό 6%*
- v. Για συντάξεις από 500,01 € έως 550,00 €, ποσοστό 7%*
- vi. Για συντάξεις από 550,01 € έως 600,00 €, ποσοστό 8%*
- vii. Για συντάξεις από 600,01 € έως 650,00 €, ποσοστό 9%*

viii. Για συντάξεις από 650,01 € και άνω, ποσοστό 10%.».

Με την υπ' αριθ. 244/10-2-2017 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκαν αντισυνταγματικές οι διατάξεις των μνημονιακών νόμων 3865/2010, 3986/2011, 4002/2011 κ.ά., με τους οποίους είχε επιβληθεί «Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων» (ΕΕΑΣ) σε όλους τους συνταξιούχους του Δημοσίου (Δημόσιο, ειδικά μισθολόγια, σώματα ασφαλείας κ.ά).

Ωστόσο, ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθ. 1477/2021 απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με αυτή τη νεώτερη απόφαση, οι συνταξιούχοι και οι κληρονόμοι τους θα πληρώνουν ισόβιο «χαράτσι» σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, αφού η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου ακύρωσε τις δικές της προηγούμενες αποφάσεις 244/2017 και 504/2021, οι οποίες είχαν κρίνει αντισυνταγματική την παρακράτηση της ΕΑΣ!!

Έτσι η ΕΑΣ, σύμφωνα με τη νεώτερη αυτή απόφαση 1477/2021 της ΟΛΕΛΣυν, που ανέτρεψε τις αντίθετες αποφάσεις 244/2017 και 504/2021 του ιδίου Δικαστηρίου, θα συνεχίζει να επιβάλλεται ως μόνιμη εισφορά («χαράτσι») από 1-1-2019 κι εφεξής, σε εφαρμογή των μνημονιακών νόμων που την επέβαλαν και την αύξησαν, όπως εκθέσαμε παραπάνω.

Ωστόσο η κυβέρνηση, σύμφωνα και με τις παραπάνω αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οφείλει να επιστρέψει -και μάλιστα εντόκως- σε όλους τους συνταξιούχους, την εισφορά υπέρ ΕΑΣ αναδρομικά για τα έτη 2017-2018!

Επίσης, η κυβέρνηση οφείλει να καταργήσει με πολιτική απόφαση την ΕΑΣ και για τις κύριες και για τις επικουρικές συντάξεις.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η ΕΑΣ είναι ένα ιδιότυπο αδικαιολόγητο φορολογικό «χαράτσι» και πρέπει άμεσα να καταργηθεί.

III. Πάνω από 9 δις € οι απώλειες τη χρονική περίοδο 2010-2023

Να καταργηθεί η ΕΑΣ άμεσα και αναδρομικά!

Να επιστραφούν τα παρακρατηθέντα ποσά εφάπαξ ή σε δόσεις

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ΕΝΥΠΕΚΚ, οι συνολικές απώλειες από το 2010 μέχρι και το 2023 από τις περικοπές υπέρ ΕΑΣ των κύριων και επικουρικών συντάξεων (όπου υπερέβαιναν οι μεν κύριες τα 1.400 € μεικτά, οι δε επικουρικές τα 300 € μεικτά), ξεπερνούν τα 9 δις ευρώ. Ο μέσος όρος των περικοπών για κάθε συνταξιούχο ή τους κληρονόμους του ανέρχεται στο ποσό των 30.000 ευρώ. Ειδικά

για το 2024, όπως προκύπτει και από τον Πίνακα του προϋπολογισμού 2024 που παρατέθηκε, το ποσό που θα πληρώσουν οι συνταξιούχοι υπολογίζεται στα 555 εκατ. € (πάνω από μισό δις €).

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα πρώτα χρόνια των Μνημονίων, που οι συνταξιούχοι ήταν κατά 300.000 περισσότεροι και οι κύριες-επικουρικές μεγαλύτερες, οι απώλειες για ορισμένα έτη άγγιζαν το 1 δις € κατ'έτος.

Η ΕΝΥΠΕΚΚ έχει ζητήσει ήδη από τον Ιούνιο του 2022 (βλ. το βιβλίο μας «Το Μέλλον των Συντάξεων», 2022, Εκδόσεις «60+») να καταργηθεί άμεσα και αναδρομικά η παρακράτηση-φόρος της ΕΑΣ επί των συντάξεων και να επιστραφούν τα χρήματα στους συνταξιούχους ή στους κληρονόμους τους και μάλιστα εντόκως.

Η ΕΝΥΠΕΚΚ ζητά με έμφαση την επιστροφή τής παρακρατηθείσας ΕΑΣ σε ΟΛΟΥΣ τους συνταξιούχους ή τους κληρονόμους τους, από τότε που επιβλήθηκε ο αντισυνταγματικός και άδικος αυτός συνταξιοδοτικός φόρος.

Οποιαδήποτε άλλη λύση θα συνιστά εμπαιγμό των συνταξιούχων και των οικογενειών τους.

Αλέξης Π. Μητρόπουλος
Καθηγητής ΕΚΠΑ-Πρόεδρος ΕΝΥΠΕΚΚ